

Eco

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

Quicksan natuurwaarden met aanvullend ecologisch onderzoek
Langeslag 21-59 (oneven)
Afferden

quickscan natuurwaarden met aanvullend ecologisch onderzoek

Langeslag 21-59 (oneven), Afferden

Opdrachtgever	Van de Klok Totaalonderhoud BV Kanaalstraat 200 6541 XN Nijmegen
Rapportnummer	22715.007
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	16 december 2024
Opsteller ¹	
Kwaliteitscontrole	

¹ Vrijgave

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers, door de publicerende instantie, verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Omgevingswet, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	3
3	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	4
3.1	Quicksan natuurwaarden	4
3.2	Huismus.....	4
3.3	Gierzwaluw.....	4
3.4	Vleermuizen	5
4	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	7
4.1	Vogels.....	7
4.2	Vleermuizen	10
4.3	Overige zoogdieren	12
4.4	Reptielen	13
4.5	Amfibieën.....	13
4.6	Vissen	13
4.7	Ongewervelden.....	13
4.8	Planten	14
4.9	Specifieke zorgplicht	14
5	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING.....	15
5.1	Broedvogels.....	15
5.2	Vleermuizen	16
5.3	Algemene grondgebonden dieren en incidenteel voorkomende Rode lijstsoorten.....	16
5.4	Overige soort(groep)en.....	16
6	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	17
6.1	Natura 2000	17
6.2	Natuurnetwerk Nederland	18
6.3	Overige gebiedsbescherming.....	18
7	HOUTOPSTANDEN	19
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	20

Bijlage 1	Natuurwetgeving en doelen Natura 2000
Bijlage 2	Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland
Bijlage 3	Omgevingswet

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Van de Klok Totaalonderhoud BV opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan natuurwaarden met aanvullend ecologisch onderzoek aan de Langeslag 21-59 (oneven) te Afferden ten behoeve van het voorgenomen groot onderhoud aan de woningen ter plaatse.

De quickscan natuurwaarden met aanvullend ecologisch onderzoek heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

Het aanvullend ecologisch onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan. Uit de quickscan is gebleken dat, om de effecten volledig te kunnen toetsen aan de Omgevingswet, ten aanzien van deze soorten aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk werd geacht. Op basis van het veldonderzoek is dan ook beoordeeld of er bij de uitvoering van het groot onderhoud sprake zal zijn van overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van deze soorten.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie betreft 17 rijwoningen aan de Langeslag 21 t/m 59 (oneven) te Afferden. In figuur 2.1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie (rode vlakken).

De woningen zijn opgetrokken uit baksteen en hebben een hellend dak met een dakpannen dak. De omgeving van de onderzoekslocatie bestaat uit een afwisseling van woonwijken met rijtjeshuizen, vrijstaande woningen en twee-onder-een-kap-woningen. De ruimere omgeving bestaat uit agrarische percelen. Verder ten noorden van de onderzoekslocatie bevinden zich de Afferdense en Deetse Waarden, met ten noorden daarvan de Waal. In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven.

Figuur 2.3 t/m 2.5 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek van de quickscan natuurwaarden.

Figuur 2.2 Luchtfoto onderzoekslocatie (witte stippellijn) en directe omgeving.

Figuur 2.3 Woning aan de Langeslag 23. Foto genomen richting het noorden.

Figuur 2.4 Woning aan de Langeslag 39. Foto genomen richting het noorden.

Figuur 2.5 Woning aan de Langeslag 59. Foto genomen richting het noordoosten.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de woningen te verduurzamen door deze energetisch te verbeteren (o.a. daken en gevelwerkzaamheden). De initiatiefnemer is voornemens om in 2025 een start te maken met het ongeschikt maken van de woningen.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

3.1 Quickscan natuurwaarden

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie. Omdat de voorgenomen ingreep in dit geval enkel betrekking heeft op de woonhuizen zelf, heeft deze quickscan vooral betrekking op gebouwbewonende soorten als huismus, gierzwaluw, vleermuizen en andere broedvogels. Echter zijn ook alle andere (beschermde) soorten meegenomen in de quickscan.

Het veldbezoek is afgelegd op 18 april 2024. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

3.2 Huismus

Ten aanzien van de huismus zijn tijdens het broedseizoen twee veldbezoeken uitgevoerd in de ochtend, met een tussenliggende periode van tenminste 10 dagen. De veldbezoeken vonden plaats op 18 en 29 april 2024 (zie tabel 3.1).

Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Tevens is gedurende de veldbezoeken in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal of voedsel) onder dakpannen of andere mogelijke nestlocaties verdwijnen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich onder het dakpannen dak van de te renoveren woningen broedlocaties van de huismus bevinden. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van huismus (BIJ12, 2023b).

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig. De temperatuur was niet lager dan 4 graden Celsius en de windsnelheid lag maximaal op 2 Beaufort, het was zonnig en droog.

3.3 Gierzwaluw

Voor de gierzwaluw zijn in de periode van juni tot half juli drie aanvullende veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De veldbezoeken zijn gedurende de avondschemering voor zonsondergang uitgevoerd. De eerste ronde vond plaats op 6 juni, de tweede ronde op 16 juni en de derde ronde op 3 juli 2024 (zie tabel 3.1). In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De gierzwaluwen die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het "gieren" van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, 2023a).

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van gierzwaluwen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 15 graden Celsius, de windsnelheid was maximaal 2 Beaufort en er was geen sprake van neerslag.

3.4 Vleermuizen

Voor vleermuizen zijn in de periode mei tot en met september 2024 in totaal vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd in de avond- en ochtenduren. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomer-, kraam-, paar- en milde winterverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis.

Het vleermuisenonderzoek is uitgevoerd binnen de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van de onderzoekslocatie gebruik kunnen maken (mei - september). Gedurende de periode mei tot en met half juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. Vanaf eind juli vallen de kraamkolonies uiteen, verspreiden de vrouwtjes zich en gaan op zoek naar het gezelschap van baltsende mannetjes.

De veldbezoeken zijn uitgevoerd in de ochtend op 23 mei en in de avond op 6 juni en 3 juli (zie tabel 3.1). Tijdens de ochtend- dan wel avondrondes is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de veldbezoeken in de paarperiode op 20 augustus en 11 september 2024 is voornamelijk gelet op aanwezigheid van paarverblijfplaatsen. In de periode half augustus - september produceren mannetjesvleermuizen namelijk de meeste sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Pettersson D240x) met opnamemogelijkheid of Elekon batlogger M. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. De buitentemperaturen lagen tijdens de rondes tussen de 12 en 17 graden Celsius. De windsnelheid bedroeg maximaal 2 Beaufort en er was geen sprake van neerslag. De weersomstandigheden voldoen hierbij aan de protocolaire eisen voor vleermuizen onderzoek: temperatuur niet lager dan 12 graden Celsius bij avondronde en 8 graden Celsius bij de ochtendronde in de zomer- en kraamperiode en avondrondes in de paarperiode, de windsnelheid beneden de 4 Beaufort en geen sprake van neerslag anders dan lichte motregen.

Tabel 3.1 Overzicht uitgevoerde veldrondes.

Datum	Soort	Tijd	Weersomstandigheden	Aantal onderzoekers
18 april 2024	Nestlocatie huismus	08:35 – 09:35	Droog, zonnig, 4 °C, 2 Bft	1
29 april 2024	Nestlocatie huismus	09:00 – 10:00	Droog, zonnig, 10 °C, 2 Bft	1
23 mei 2024	Kraam- en zomerverblijfplaats vleermuizen	02:33 – 05:33	Droog, 12 °C, 2 Bft	4
6 juni 2024	Kraam- en zomerverblijfplaats vleermuizen + nestlocatie gierzwaluwen	20:23 – 00:23	Droog, 16 °C, 2 Bft	4
16 juni 2024	Nestlocatie gierzwaluwen	20:29 – 22:59	Droog, 15 °C, 2 Bft	4
3 juli 2024	Kraam- en zomerverblijfplaats vleermuizen + nestlocatie gierzwaluwen	20:29 – 00:29	Droog, 17 °C, 2 Bft	4
20 augustus 2024	Paarverblijfplaats vleermuizen	20:49 – 00:00	Droog, 17 °C, 2 Bft	2
11 september 2024	Paarverblijfplaats vleermuizen	19:59 – 23:01	Droog, 12 °C, 1 Bft	2

4 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Vogels

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

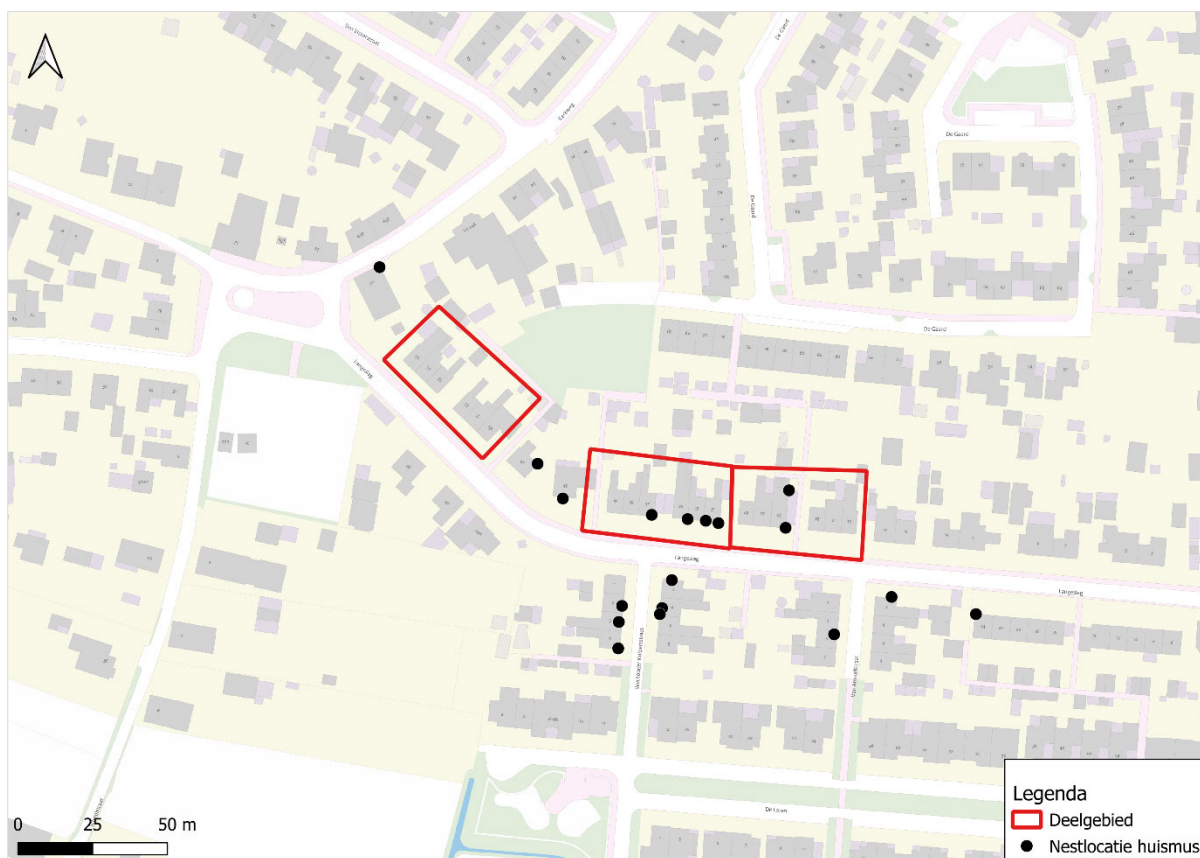
Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen stedelijk gebied in bebouwing zijn dit met name soorten als de slechtvalk, de huismus en de gierwaluw. Hierbij geldt dat de slechtvalk op voorhand is uit te sluiten vanwege beperkte hoogte van de bebouwing. Deze soort broedt enkel op hoge stenige bebouwing, zoals torens en fabrieksschoorstenen. Dergelijke gebouwen zijn niet op de onderzoekslocatie aanwezig.

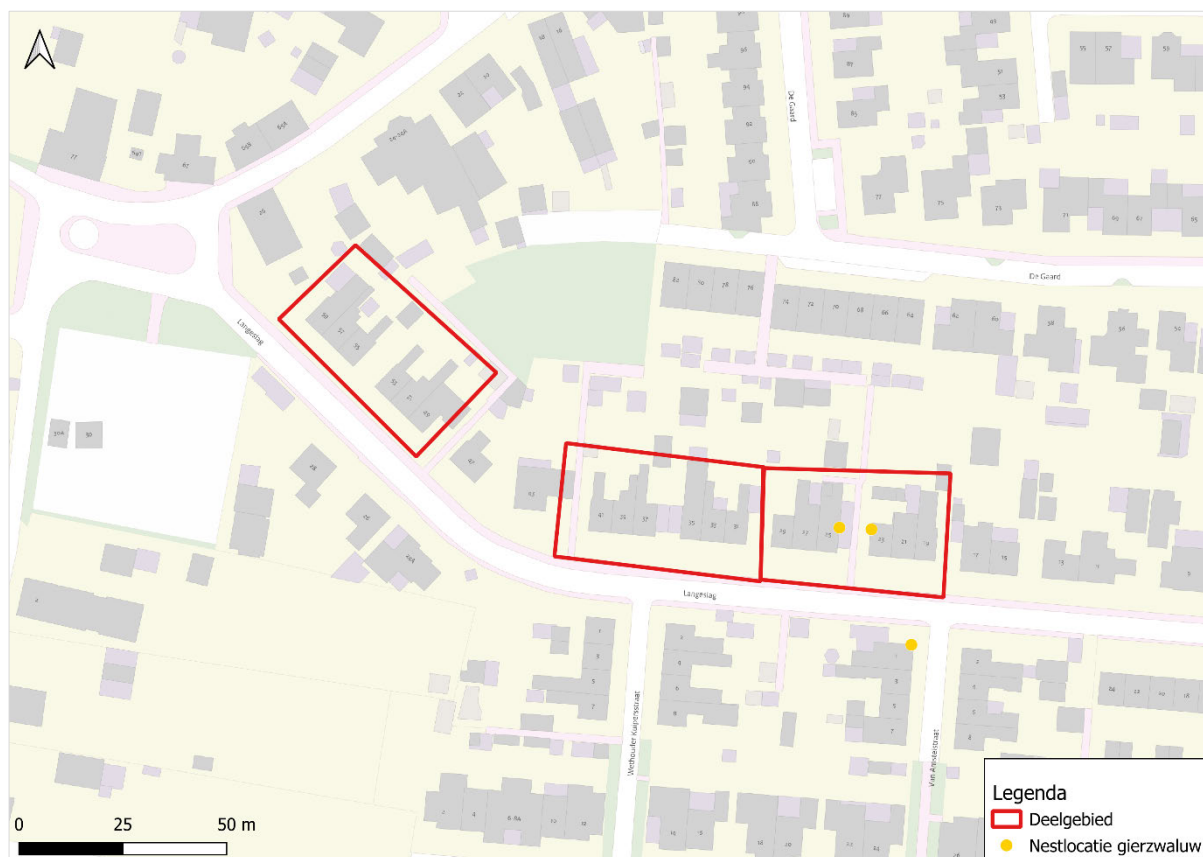
Huismus

Tijdens de quickscan natuurwaarden is vastgesteld dat de daken van de betreffende woningen geschikt zijn als nestlocatie voor de huismus. Huismussen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen, welke zij via de dakgoot kunnen bereiken. Tevens gebruikt de huismus omliggend groen om in te schuilen en te foerageren. In een soortgericht onderzoek is vastgesteld of huismussen gebruik maken van de onderzoekslocatie.

Huismussen nestelen meestal onder ruimtes onder dakpannen, welke zij via de dakgoot kunnen bereiken. Tevens gebruikt de huismus omliggend groen om in te schuilen en te foerageren. Tijdens het veldbezoek op 18 april zijn bij Langeslag 25 zijn twee nestlocaties waargenomen in de dakgoot aan de voor- en achterzijde van de woning en bij Langeslag 31 is één nestlocatie waargenomen onder een dakpan bij de dakgoot aan de rechtervoorzijde van de woning. Bij het tweede veldbezoek op 29 april 2024 is nog een nestlocatie van de huismus waargenomen onder de dakpan bij de dakgoot bij Langeslag 35 en Langeslag 37. Tijdens het veldbezoek op 6 juni naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen ten aanzien van de gierwaluw en vleermuizen is tevens nog een nestlocatie van de huismus waargenomen onder de dakpan van de dakgoot bij Langeslag 33. In totaal zijn er zes nestlocaties van de huismus aanwezig in de woningen op de onderzoekslocatie (zie figuur 4.1). Negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden ten aanzien van huismussen binnen de onderzoekslocatie zijn niet uit te sluiten (zie hoofdstuk 5).

Tevens is tijdens de veldbezoeken gelet op nestlocaties van huismussen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Tijdens de veldbezoeken zijn nestlocaties vastgesteld in de woningen aan de: Langeslag 24, 43 en 47, Van Amstelstraat 2 en 5, Wethouder Kuiperstraat 2, 3, 4, 5 en 7, en Kerkweg 26.

Figuur 4.2 Overzicht van de aangetroffen nestlocaties van gierzwaluwen (gele stippen) in de omgeving van de onderzoekslocatie (rood omlijnd).

Overige jaarrond beschermde broedvogels

De onderzoekslocatie zelf vormt verder geen geschikt habitat voor vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, zoals steenuil, kerkuil, ransuil of sperwer, aangezien de bebouwing zelf geen potentiële nestlocaties bevat. In de omgeving zijn ook geen potentiële nestlocaties van deze soorten waargenomen. Wel zijn er in de omgeving verscheidende waarnemingen van de boomvalk, buizerd, havik, grote gele kwikstaart, steenuil, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en zwarte wouw. Vermoedelijk bevinden zich nestlocaties of rustplaatsen van deze soorten verderop in Afferden of in de wijdere omgeving. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten aangezien er geen potentiële nestlocaties aanwezig zijn en omdat de werkzaamheden enkel verduurzamingswerkzaamheden betreffen aan de woonhuizen.

Broedvogels (nesten beschermd in uitzonderlijke gevallen)

Door aanwezigheid van geschikte nestlocaties onder de daken of bij de dakranden, kunnen soorten als zwarte roodstaart en spreeuw tot broeden komen. Indien aanwezig, worden de nesten van deze soorten bij de uitvoering van de voorgenomen renovatie beschadigd/vernietigd. Hierbij gaat het om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. De nesten van deze soorten zijn alleen

beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat deze soorten een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het werken buiten het broedseizoen of het ontzien van de nesten als ze in gebruik zijn (bijv. met het verwijderen van vogelhuisjes of het afschermen van potentiële nestgelegenheden voor het broedseizoen begint) is voldoende om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Overige broedvogels

De bebouwing op de onderzoekslocatie kan nestmogelijkheden bieden aan broedvogelsoorten zoals de kauw en koolmees. Deze nesten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

4.2 Vleermuizen

Tijdens de quickscan natuurwaarden is vastgesteld dat de betreffende woningen geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang verlenen tot de ruimtes onder de dakpannen. Naast de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis is de bebouwing tevens geschikt als verblijfplaats voor een vleermuissoort als de laatvlieger en meervleermuis. Dergelijke soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paarverblijfplaats en als milde winterverblijfplaats. Als massawinterverblijfplaats zijn de woningen niet geschikt aangezien het rijtjeshuizen van beperkte hoogte betreft, waardoor er onvoldoende warmtebuffercapaciteit aanwezig is. In hoeverre er daadwerkelijk sprake is van een verstoring ten aanzien van vleermuizen kan alleen inzichtelijk worden gemaakt middels aanvullend veldonderzoek. Onderstaand staan de resultaten weergegeven van het uitgevoerde aanvullend onderzoek naar vleermuizen.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Tijdens de ochtendronde op 23 mei is bij de woning op de Langeslag 19 een invliegende gewone dwergvleermuis waargenomen onder een dakpan bij de dakgoot. Tevens is er tijdens deze ochtendronde een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis waargenomen (bij het raamkozijn bij het linker raam op de begaande grond, in de linkerbovenhoek tussen het kozijn en de muur), van Langeslag 29. Op de onderzoekslocatie zijn verder geen waarnemingen gedaan van verblijfplaatsen van vleermuizen. Derhalve kan geconcludeerd worden dat er twee zomerverblijfplaatsen aanwezig zijn van de gewone dwergvleermuis op de onderzoekslocatie (zie figuur 4.3). Deze kunnen mogelijk tevens gebruikt worden als milde winterverblijfplaats. Negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden ten aanzien van vleermuizen binnen de onderzoekslocatie zijn niet uit te sluiten (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.3 Overzicht van de aangetroffen nestlocaties van vleermuizen (blauwe stippen) in de omgeving van de onderzoekslocatie (rood omlijnd).

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens de ochtendronde op 23 mei 2024 is er een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis waargenomen onder de rechter kantpan van de woning aan de Van Amstelstraat 1. Gezien de aard van de voorgenomen ingreep (dak- en gevelwerkzaamheden) en de afstand tot de verblijfplaatsen in de omgeving worden geen negatieve effecten ten aanzien van deze verblijfplaatsen verwacht.

Foerageerhabitat

Tijdens de veldbezoeken zijn gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen in de omgeving van de te renoveren woningen. Het voorgenomen groot onderhoud zal geen aantasting van essentieel foerageerhabitat vormen en het aanbod van foerageermogelijkheden zal niet in het geding komen. In de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig zoals tuinen en parken.

Vliegroutes

Tijdens de veldbezoeken zijn er enkele gewone dwergvleermuizen verspreid overvliegend door de woonwijk waargenomen. Deze vleermuizen kunnen ook in de toekomstige situatie blijven vliegen, aangezien de woningen geen onderdeel zijn van een essentiële vliegroute. Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere)

landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Deze elementen zijn niet binnen de onderzoekslocatie aanwezig. Verstoring van een essentiële vliegroute is daarom niet aan de orde.

4.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en licht beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

In de omgeving van Afferden komen volgens de NDFF en de verspreidingsatlas de streng beschermde zoogdieren voor: steenmarter, eekhoorn, bunzing, hermelijn, wezel, bever en das.

Steenmarter

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter. Deze soort komt in de omgeving voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of voortplantingsplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Ook zijn er geen waarnemingen gedaan van steenmarters tijdens de vleermuisrondes. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door de steenmarter.

Eekhoorn

De bomen in de omgeving van de onderzoekslocatie vormen geschikt habitat voor de eekhoorn. De bomen direct rondom de woningen konden goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van een rust of voortplantingsplaats van eekhoorn kan worden uitgesloten.

Bunzing, wezel en hermelijn

Voor bunzing, hermelijn en wezel geldt dat op de onderzoekslocatie geen geschikte rust- en voortplantingsplaatsen aanwezig zijn in vorm van beschutte hopen, takkenrillen of takkenhopen. Tijdens de quickscan en veldwerkonderzoeken zijn ook geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van kleine marterachtigen. Negatieve effecten ten aanzien van voortplantings- of rustplaatsen van bunzing, hermelijn en wezel kunnen worden uitgesloten.

Overige beschermde soorten

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren als de das en bever waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat en/of op basis van verspreidingsgegevens kan het voorkomen van de overige grondgebonden zoogdieren redelijkerwijs worden uitgesloten in de bebouwde kom van Afferden.

Licht beschermde soorten

Het lage groen rondom de woningen vormt geschikt habitat voor een aantal grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel en diverse muizensoorten. En dergelijke soort kan bij plaatsing van steigers of bouwmaterialen worden verstoord (zie hoofdstuk 5).

4.4 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en de verspreidingsatlas zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie geen beschermde reptielensoorten waargenomen. Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is tevens geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. Een negatief effect op reptielen door de voorgenomen ingreep is niet aan de orde.

4.5 Amfibieën

Volgens gegevens van RAVON (van Delft et al. 2015) en de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom Afferden de volgende streng beschermde soorten waargenomen: kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad.

Op de onderzoekslocatie zijn geen geschikte voortplantingswateren voor (beschermde) amfibieën aanwezig. Vanwege de afwezigheid van geschikt voortplantingswater op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving, is het gebruik van het plangebied als landhabitat door beschermde soorten tevens uitgesloten. Algemene amfibieënsoorten als de bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen wel incidenteel in het groen van de onderzoekslocatie worden aangetroffen. Desbetreffende soorten kunnen mogelijk incidenteel verstoord worden bij plaatsing van steigers of bouw materiaal (zie hoofdstuk 5).

4.6 Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

4.7 Ongewervelden

Libellen

Voor libellen geldt dat water nodig is voor de voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen. Overtredingen ten aanzien van beschermde libellen kunnen worden uitgesloten.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF waarnemingen bekend van de grote vos, iepenpage, grote weerschijnvlinder en zilveren maan. De grote vos komt voornamelijk voor in open vochtige bossen, bosranden,

boomgaarden en andere open plekken met grote bomen. De grote weerschijnvlinder komt voornamelijk voor in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of bosjes in beekdalen. De iepenpage komt voor in vochtige bossen, bosranden, parken en grote tuinen en de zilveren maan leeft voornamelijk in kleine graslanden omzoomd met bos of struweel. Tijdens de voorgenomen werkzaamheden wordt geen groen verwijderd in de tuinen, dus is het uitgesloten dat waardplanten van beschermde vlindersoorten zullen verdwijnen.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft, vermiljoenkever en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

4.8 Planten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit bebouwing, verharding en tuin (aangeplant groen) is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten. Tevens is geen beschermde muurvegetatie aangetroffen en zijn muren daarvoor ook niet geschikt. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn uitgesloten.

4.9 Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht (artikel 11.27, Bal) vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrichtlijn en dier- en plantensoorten genoemd in bijlage IX (Bal) behorende bij artikel 11.54 van Besluit activiteiten leefomgeving en de Rode lijsten.

Vanwege het ontbreken van geschikt habitat op de onderzoekslocatie, het ontbreken van vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen op de onderzoekslocatie en op basis van de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van bekende populaties in de omgeving, worden geen significante negatieve effecten verwacht als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden op populaties van Rode lijst soorten die in bovengenoemde paragrafen niet reeds behandeld zijn. Incidenteel kan een overige soort van de Rode lijst gebruik maken van de onderzoekslocatie. Door te voldoen aan de algemene zorgplicht kunnen nadelige gevolgen voor incidenteel te verwachten individuen voorkomen worden (zie hoofdstuk 5).

5 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgetraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

5.1 Broedvogels

Huismus

In de woningen op de onderzoekslocatie zijn zes nestlocaties aangetroffen van de huismus. De nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. De voorgenomen werkzaamheden betekenen, zonder het nemen van maatregelen, vernietiging van de rust- en voortplantingsplaatsen van de huismus, en daarmee een overtreding van de Omgevingswet. Doordat het niet mogelijk is om de verblijfplaatsen van de huismus te behouden, dienen maatregelen genomen te worden om de functionaliteit van de onderzoekslocatie voor nestlocatie van de huismus te behouden. Deze mitigerende maatregelen dienen te worden vastgelegd in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring worden voorgelegd bij de provincie Gelderland middels een vergunningsaanvraag voor een flora- en fauna-activiteit.

Gierzwaluw

In de woningen op de onderzoekslocatie zijn twee nestlocaties aangetroffen van de gierzwaluw. De nesten van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. De voorgenomen werkzaamheden betekenen, zonder het nemen van maatregelen, vernietiging van de rust- en voortplantingsplaatsen van de gierzwaluw, en daarmee een overtreding van de Omgevingswet. Doordat het niet mogelijk is om de verblijfplaatsen van de gierzwaluw te behouden, dienen maatregelen genomen te worden om de functionaliteit van de onderzoekslocatie voor nestlocatie van de huismus te behouden. Deze mitigerende maatregelen dienen te worden vastgelegd in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring worden voorgelegd bij de provincie Gelderland middels een vergunningsaanvraag voor een flora- en fauna-activiteit.

Algemene broedvogels

Voor de overige broedvogelsoorten (eventueel) broedend onder het dak of in de schoorsteen van de bebouwing geldt dat, indien de renovatie op voorhand buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd of de nestlocaties voordat het broedseizoen begint worden afgeschermd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

5.2 Vleermuizen

In de te renoveren woningen zijn in totaal twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn. De werkzaamheden betekenen, zonder het nemen van maatregelen, vernietiging van de rust- en voortplantingsplaatsen van de gewone dwergvleermuis en daarmee een overtreding van de Omgevingswet. Doordat het niet mogelijk is om de verblijfplaatsen van de vleermuizen te behouden, dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om de functionaliteit van de onderzoekslocatie voor de vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis te allen tijde te behouden, zowel gedurende de werkzaamheden als in de toekomstige situatie. Deze mitigerende maatregelen dienen te worden vastgelegd in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring worden voorgelegd bij de provincie Gelderland middels een vergunningsaanvraag voor een flora- en fauna-activiteit.

5.3 Algemene grondgebonden dieren en incidenteel voorkomende Rode lijstsoorten

De werkzaamheden hebben enkel betrekking op de betreffende woningen, waardoor vernietiging van verblijfplaatsen niet aan de orde is van algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Wel kan er incidenteel een enkel individu aanwezig zijn in het groen rondom de woningen. In kader van algemene zorgplicht dient daarom rekening gehouden te worden met het plaatsen van de steigers en opslag van materialen om doden of verwonden van deze soorten te voorkomen. Op deze wijze kan overtreding van de Omgevingswet worden voorkomen.

5.4 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

6 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

6.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, maar echter wel in de nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, bevindt zich op circa 800 meter afstand ten noorden van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

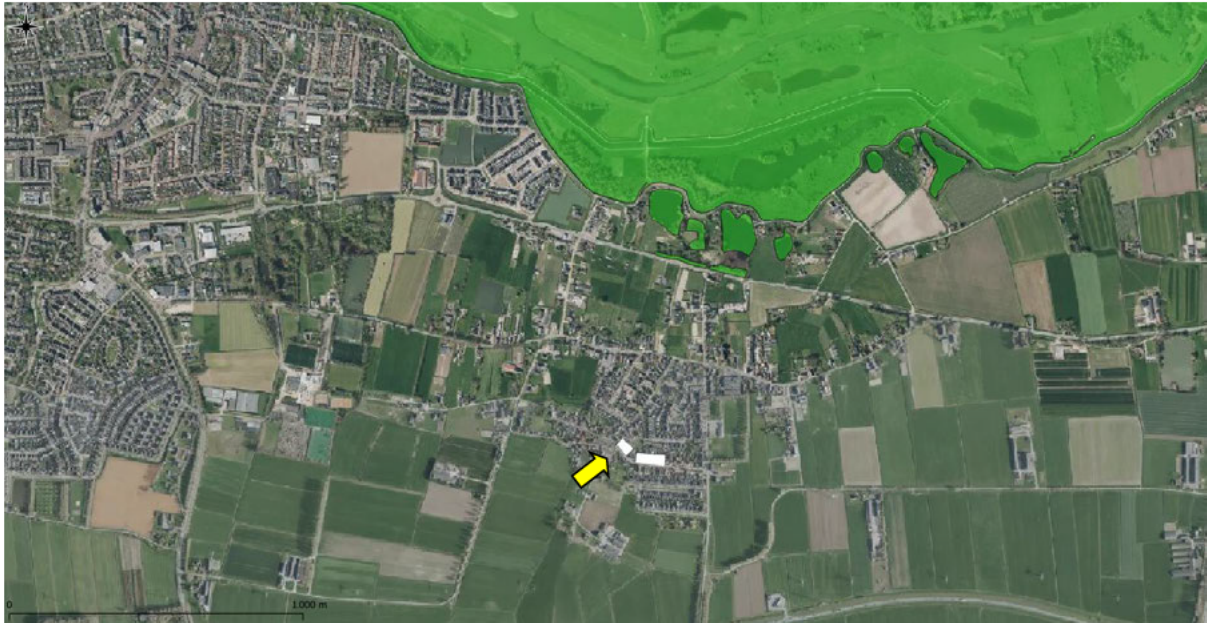

Figuur 6.1 Ligging van de onderzoekslocatie (wit omlijnd bij de gele pijl) ten opzichte van Natura 2000 (lichtblauwe en lichtgroene vlakken).

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid als door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet te verwachten. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn vanwege de voorgenomen werkzaamheden op voorhand niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de omgevingswet ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 630 meter afstand ten noorden van de onderzoekslocatie. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 6.2 Ligging van de onderzoekslocatie (wit omlijnd bij de gele pijl) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (groene vlakken).

De onderzoekslocatie is gelegen op 630 meter afstand van een onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het Natuurnetwerk betreft in Gelderland een louter planologische bescherming van de aangewezen gebieden zelf. Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van het aangrenzende onderdeel van het Natuurnetwerk zijn aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van het GNN niet aan de orde.

6.3 Overige gebiedsbescherming

In Gelderland worden de volgende overige gebieden beschermd door regels in de Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021): Groene ontwikkelingszone (GO), Weidevogelgebieden, Ganzenrustgebieden, natte land-natuur, Waardevol open gebied en nationale landschappen. De onderzoekslocatie ligt niet binnen een van deze zones waardoor voor deze onderdelen geen vergunning aangevraagd hoeft te worden.

7 HOUTOPSTANDEN

In art. 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

Er worden geen bomen op de onderzoekslocatie gekapt waardoor het onderdeel houtopstanden als bedoeld in artikel 11.111 (Bal) buiten beschouwing kan worden gelaten. Vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Van de Klok Totaalonderhoud BV een quickscan natuurwaarden met aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Langeslag 21-59 (oneven) te Afferden.

De quickscan heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van het voorgenomen onderhoud aan de woningen. Op basis van het aanvullend ecologisch onderzoek is beoordeeld dat bij uitvoering van de werkzaamheden sprake zal zijn van overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van nestlocaties van de huismus en gierzwaluw en zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. In het kader van de algemene zorgplicht dient wel rekening gehouden te worden met incidenteel voorkomende algemene grondgebonden zoogdieren, amfibieën en Rode lijstsoorten en dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van algemene broedvogels.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen *
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	mits werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen; of de woningen ongeschikt gemaakt worden buiten het broedseizoen
	jaarrond beschermd	ja	ja	uitgevoerd	ja	nestlocaties van de huismus of gierzwaluw aangetroffen op onderzoekslocatie
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	ja	uitgevoerd	ja	zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aangetroffen op de onderzoekslocatie
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	voldoende alternatief in de omgeving beschikbaar
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten als de egel en diverse muizensoorten ter plaatse
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene amfibieën zoals de gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander

Soortgroep	Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Reptielen	nee	nee	nee	nee	-
Vissen	nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders	nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden	nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten	nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	Bijzonderheden/opmerkingen*
Natura 2000	op 800 m	mogelijk	ja	mogelijk	Onderzoek stikstofdepositie benodigd
Natuurnetwerk Nederland	op 630 m	nee	nee	nee	-
Houtopstanden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Bij het voorgenomen groot onderhoud aan de woningen is er sprake van verstoring en mogelijke vernietiging zes nestlocaties van de huismus, twee nestlocaties van de gierzwaluw en twee zomer- en mogelijk milde verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. De vernietiging van de aangetroffen nestlocaties en verblijfplaatsen kan vooraf niet worden voorkomen. Er dienen maatregelen te worden vastgelegd in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Gelderland, middels een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit.

Overtredingen ten aanzien van algemene broedvogels kunnen worden voorkomen door te starten met de werkzaamheden buiten het broedseizoen. Indien binnen het broedseizoen gewerkt gaat worden, is een broedvogelinspectie voorafgaand aan de start van de werkzaamheden benodigd en dienen daken en schoorstenen voor aanvang van het broedseizoen te worden afgeschermd om broedgevallen tijdens de renovatie te voorkomen.

Voor beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Omgevingswet wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

Met betrekking tot Natura 2000-gebieden geldt dat een stikstofdepositie onderzoek middels AERIUS-calculator noodzakelijk wordt geacht. Ten aanzien van Natuur Netwerk Gelderland en beschermde houtopstanden worden geen bezwaren voorzien in de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden op de onderzoekslocatie.

Econsultancy

Boxmeer, 16 december 2024.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2023a). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>.

BIJ12 (2023b). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>.

BIJ12 (2017a). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>.

BIJ12 (2024a). Kennisdocument ruige dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>.

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 9 december 2024 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Afferden, Druten, periode 2018-2023. NDFF. Geraadpleegd op 9 december 2024 van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd op 9 december 2024 van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 9 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 9 december 2024 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Vlinderstichting (z.d.) Vlinders. Geraadpleegd op 9 december 2024 van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd op 9 december 2024 van <https://www.vogelbescherming.nl/>

Zoogdiervereniging (z.d.) Zoogdiersoorten. Geraadpleegd op 9 december 2024 van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

Provinciale bronnen

Provincie Gelderland (2021, maart). Planoviewer - Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021). Geraadpleegd op 4 december 2024 van <https://gldanders.planoview.nl/planoview/>.

Provincie Gelderland (z.d.). Bijlage Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Geraadpleegd op 4 december 2024 Van https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08_733.pdf.

Provincie Gelderland (z.d.). Natuurregels in Gelderland. Geraadpleegd op 4 december 2024 van [https://gelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=38465e1d8fec467ba027024c1e3476d1](https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=38465e1d8fec467ba027024c1e3476d1).

BIJLAGE 1 NATUURWETGEVING EN DOELEN NATURA 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1 januari 2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1 januari 2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

BIJLAGE 2 NATUURWETGEVING Natuurnetwerk Nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1 januari 2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

In de Omgevingswet staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ow en artikel 7.6, lid 1 Bkl).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen (of in de directe nabijheid van) het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels nader onderzoek/toetsing inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

BIJLAGE 3 OMGEVINGSWET

Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)

1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000- gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een afwijkomgevingsplanactiviteit,
 - b. een rijksmonumentenactiviteit,
 - c. een ontgrondingsactiviteit,
 - d. een stortingsactiviteit op zee,
 - e. een Natura 2000-activiteit,
 - f. een jachtgeweeractiviteit,
 - g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een bouwactiviteit,
 - b. een milieubelastende activiteit,
 - c. een lozingsactiviteit op:
 - 1°. een oppervlaktewaterlichaam,
 - 2°. een zuiveringstechnisch werk,
 - d. een wateronttrekkingsactiviteit,
 - e. een mijnbouwlocatieactiviteit,
 - f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
 - 1°. een weg,
 - 2°. een waterstaatswerk,
 - 3°. een luchthaven,

- 4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
- 5°. een installatie in een waterstaatswerk,
- h. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
 - a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
 - b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING

§ 7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:
 - a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en
 - b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.

2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GEBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGEBIEDEN

§ 11.1.1 Algemeen

Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen

maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
- b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.